

Na podlagi prvega odstavka 10. člena Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 25/15 in 44/16-ZRPPB; v nadaljevanju ZBan-2) ter prvega odstavka 31. člena Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo in 59/11) izdaja Banka Slovenije

USMERITVE

v zvezi z uporabo načela sorazmernosti pri izvajanju politik prejemkov

1. ZBan-2 v 10. členu določa, da Banka Slovenije izdaja usmeritve, ki vsebujejo splošna in podrobnejša pravila za enotno razlago in uporabo določenih predpisov ter prispevajo k oblikovanju dobre prakse pri poslovanju bank. Usmeritve se objavijo na spletni strani Banke Slovenije.

V teh usmeritvah je predstavljeno stališče Banke Slovenije o ustreznih praksah bank pri oblikovanju preudarnih politik in praks glede prejemkov za zaposlene, katerih poklicne dejavnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti (v nadaljevanju: opredeljeni zaposleni) banke ali hranilnice (v nadaljevanju: banke), pri čemer te politike in prakse izpolnjujejo zahteve iz 128. in 170. člena ZBan-2.

2. V skladu s 4. točko prvega odstavka 128. člena ZBan-2 mora imeti banka stabilno ureditev notranjega upravljanja, ki med drugim obsega tudi ustrezne politike in prakse prejemkov, ki so skladne s preudarnim in učinkovitim upravljanjem tveganj in tako upravljanje tudi spodbujajo.

Drugi odstavek citiranega člena določa, da mora biti ureditev notranjega upravljanja celovita in sorazmerna z naravo, obsegom in zapletenostjo tveganj, ki izhajajo iz poslovnega modela banke in dejavnosti, ki jih opravlja banka.

3. V prvem odstavku 170. člena ZBan-2 so opredeljena temeljna načela za določanje politike in praks glede prejemkov, med drugim tudi načela, da mora banka:
 - (a) najmanj 50 odstotkov variabilnega prejemka vsakega posameznika zagotoviti v obliki navadnih oziroma prednostnih delnic banke, ali z delnicami povezanih instrumentov oziroma enakovrednih nedenarnih instrumentov, kadar delnice banke niso uvrščene na organiziran trg (7. točka prvega odstavka 170. člena) ter
 - (b) znaten delež variabilnega dela prejemkov, najmanj pa 40 odstotkov variabilnega prejemka vsakega posameznika, odložiti za obdobje treh do petih let.

V drugem odstavku 170. člena ZBan-2 je določeno, da mora banka temeljna načela za določanje politike in praks glede prejemkov upoštevati na način in v obsegu, ki ustreza njeni velikosti, notranji organiziranosti ter naravi, obsegu in zapletenosti dejavnosti, ki jih opravlja.

4. Glede na citirani drugi odstavek 128. člena ZBan-2, ter drugi odstavek 170. člena ZBan-2, Banka Slovenije ugotavlja, da zakon opredeljuje načelo sorazmernosti kot pomembno merilo za oblikovanje in izvajanje politik in praks glede prejemkov. Iz navedenega izhaja, da se temeljna načela, ki opredeljujejo okvir za določanje in izvajanje politike in praks prejemkov, razlagajo v povezavi s konkretnimi okoliščinami poslovanja posamezne banke (velikost banke, narava dejavnosti z vidika prevzemanja tveganj) vključno z dejavniki tveganj, ki izhajajo iz višine variabilnih prejemkov posameznega opredeljenega zaposlenega.

Temeljna načela vključujejo tudi zahteve (omejitve) glede oblikovanja in izplačila variabilnih prejemkov, pri tem pa je namen teh omejitev treba razlagati v povezavi s tveganji, ki jih variabilni prejemki opredeljenih zaposlenih predstavljajo za banko. Višina variabilnih prejemkov, ki je

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

odvisna od poslovnega rezultata banke, predstavlja pomemben dejavnik tveganj pri ravnanju opredeljenih zaposlenih. Upoštevanje načela sorazmernosti po drugi strani terja, da politike in prakse glede variabilnih prejemkov določajo strožje omejitve v tistih primerih, kjer narava in višina variabilnega dela prejemkov (glede na merila za izplačilo variabilnega dela) spodbuja opredeljene zaposlene k prevzemanju tveganj, oziroma se navedene omejitve sproščajo, kadar višina ali narava variabilnih prejemkov ni (pomemben) dejavnik prevzemanja tveganj na ravni opredeljenega zaposlenega.

5. Glede na navedeno Banka Slovenije meni, da je treba določbe 7. in 8. točke prvega odstavka 170. člena razlagati na način, da se uporabljajo za tiste variabilne prejemke, ki glede na svojo naravo in višino (upoštevaje merila za njihovo določanje) predstavljajo relevanten dejavnik tveganja za banko. Kadar je variabilni del prejemka glede na naravo oziroma višino zanemarljiv glede na tveganja za banko, takšnega prejemka ni primerno upoštevati kot variabilnega prejemka, za katere se upoštevajo omejitve, ki jih določajo navedena temeljna načela iz 170. člena ZBan-2.

Upoštevanje splošne gospodarske razmere in zlasti razmere v bančnem sistemu, je mogoče zaključiti, da skupni variabilni prejemki opredeljenega zaposlenega, ki v posameznem letu ne presegajo zneska 50.000,00 EUR bruto, praviloma ne predstavljajo variabilnega prejemka za namene iz 7. in 8. točke prvega odstavka 170. člena ZBan-2.

6. Banka v svoji politiki prejemkov pojasni morebitno odločitev glede uporabe spodnjega praga za opredelitev variabilnega prejemka za namene iz 7. in 8. točke prvega odstavka 170. člena ZBan-2. Če je banka del bančne skupine, v svoji politiki prejemkov pojasni tudi morebitno odločitev glede uporabe spodnjega praga variabilnega prejemka na ravni skupine, če ta obstaja.

Banka dokumentira uporabo spodnjega praga za opredelitev variabilnega prejemka za namene iz 7. in 8. točke prvega odstavka 170. člena ZBan-2 in sicer na ravni vsakega opredeljenega zaposlenega, najmanj z naslednjimi podatki:

- ime in priimek;
- delovno mesto oziroma funkcija;
- skupen znesek variabilnega prejemka v letu uporabe spodnjega praga variabilnega prejemka.

7. Banka Slovenije bo te usmeritve uporabljala pri izvajanju nadzora, ki ga opravlja nad bankami v skladu z ZBan-2 in Uredbo (EU) 1024/2013¹. Usmeritve se uporabljajo do preklica ali spremembe, ki se objavi na spletni strani Banke Slovenije.

Izdaja usmeritev ne odvezuje Banke Slovenije, da pri izvajanju svojih pristojnosti uporablja vsakokrat veljavne zakone in predpise, ki določajo politike in prakse prejemkov. Če bo Banka Slovenije v posameznem primeru, pri izvajanju svojih pristojnosti na podlagi ZBan-2 ali Uredbe (EU) 1024/2013, uporabila razlago predpisa, ki spreminja ali dopolnjuje razlago, kot izhaja iz teh usmeritev, se nemudoma ustrezno spremeni ali dopolni te usmeritve.

Te usmeritve se objavijo na spletni strani Banke Slovenije.

Ljubljana, dne 22. novembra 2016

Boštjan Jazbec l.r.
Predsednik
Sveta Banke Slovenije

¹ Uredba (EU) št. 1024/2013 je Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L št. 287 z dne 29. oktobra 2013, str. 63)